

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13 / Telefon 2440 in 2456
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 19. uri / Velja mesečno prejeman
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Teorija balkanskega panirizma

Najnovejša akcija „znanstvene“ Italije

Petdeset let je predvojna Italija politično in »znanstveno« pripravljala pot zavojevanju slovenske in hrvaške zemlje na Primorskem. Ne samo njeni imperiastično usmerjeni politiki, ampak tudi znanstveniki, ki so apelirali na svojo akademsko reputacijo, so »dokazovali«, da na Primorskem ne žive drugo ko Italijani. Naše Kraševce, Vipavce, Pivčane itd. so proglasili za pristne potomce starih Rimljanov, ki jih je le Avstrija umetno in nasilno poslovenila, pa kljub temu sami komaj čakajo osvobodjenja. In ko je bila ta politična in »znanstvena« kampanja zaključena z »osvobojenjem«, so se vse sile nove, zlasti pa fašistične Italije lotile novega posla: dokazovanja, da je latinska in italijanska vsa Dalmacija. Politik Coselschi (Kozelski) kriči po italijanskih ulicah o italijanstvu Dalmacije, znanstveniki Dudan (pristno italijansko ime!) Cipicco in drugi pa pišejo učene »znanstvene« razprave. Zgodovina se ponavlja, samo na vzhodni, namesto na severni fronti.

Zvesti tej svoji preizkušeni taktiki so se lotili italijanski politiki in »znanstveniki« v zadnjem času zopet novega dela. Nove velike akcije, ki naj strmečemu svetu odkrije albanški značaj velikega dela Balkana. Ti iznajdljivi ljudje so začeli novo ilirsko gibanje, pa ne na južnoslovanski podlagi, kakor je bilo Gajjevo in Vrazovo, temveč na bazi pristnega starega ilirstva, ki je slej ko prej znanstveno neugotovljivo. Na čelu stoji Antonio Baldacci, profesor univerze v Bologni, ki je napisal o tem problemu že celo vrsto knjig: »Itinerari albanesi«, »Albania« itd., te dni pa 300 strani obsejajo studio »Studi speciali Albanesi«, katero je izdalo fašistično »Društvo za napredek Albanije«. Italijansko časopisje jo pozdravlja kot veliko politično, zgodovinsko in gospodarsko delo. In kar je morda za sedanjí čas še bolj zanimivo — predgovor ji je napisal prof. Kurt Hassert, profesor geografije na univerzi v Drazdanah, »veliki prijatelj Baldaccia in fašistične Italije«.

V tej svoji najnovejši knjigi »dokazuje« Baldacci, da so razen Albanec potomci starih Ilirov tudi Črnogorci, Hercegovinci, južni Dalmatinci (torej le niso Italijani!) itd., ker med njimi ni nobene

etnološke ne antropološke razlike. Iz te »znanstvene« ugotovitve pa prihaja neverjetno naglo do sklepa, da se mora ta skupnost oživotvoriti tudi v obnovitvi stare ilirske države, t. j. »one konfederacije barbarskih(!) plemen, ki so tvorila nekdanjo politično organizacijo z glavnim mestom Skadrom, ki je bil najstarejši emporij, ki ga je Ilirija posedovala.« Ta nova ilirska država bi se pa seveda morala ustanoviti v skladu z interesi Italije na Balkanu in Jadranskem morju. Baldacci, ki trdi, da pozna zelo dobro jadransko zaledje, pravi, da bi obnovljena balkanska Ilirija morala obsegati poleg Albanije tudi še Črno goro, Hercegovino, Bosno, južno Dalmacijo, zahodni del Macedonije in Epir. O tej restavraciji je izdelal celo specialne zemljevide »znanstveno podprte« seveda.

Za začetek bi se morale razširiti sedanje albanske meje. Zato zahteva, da se »vrnejo« Albaniji Niš, Vranje in Leskovac, ki so ji bili »odvzeti« z berlinsko mirovno pogodbo l. 1878, potem Prizren, Mitrovica, Priština, Skoplje in Kumanovo, kar je »izgubila« v balkanski vojni ter naposled Metohija, Podrinje itd., kar je »ugrabila« Jugoslavija po svetovni vojni. Albanija mora namreč dobiti najprej svoje »naravne« meje, da mora tako postati središče, okoli katerega se bodo potem zbrali še ostali staroilirski deli. V posebnem poglavju pa pridruže vsemu še Boko Kotorski kot važno politično in strateško oporišče.

Namen te nove akcije je prozoren. Baldacci hoče pripraviti »znanstveno« podlago za velikoalbanški pokret, ki bi služil interesom Italije na Balkanu. S pomočjo Albanije, ki je v sedanjem položaju pač samo italijanska kolonija, hoče Italija prodirati dalje. Ker pa stoji za mejami Albanije Jugoslovani kot nasledniki mogočnega srednjeveškega carstva, rabi za ta svoj smoter »znanstvene« utemeljitve in opravičilo pred političnim in kulturnim svetom. Toda Baldacci in njegovi ljudje se motijo, če mislijo, da se bo dalo tudi še sedaj slepomišiti, kakor se je dalo nekoč. Časi so se temeljito spremenili. Razvoj se ne ozira na take »znanstvene dokaze«. Za mejami Albanije stoji velika Jugoslavija.

Velika železniška nesreča na Češkem

Zaradi nevihte trčila skupaj dva vlaka — Nesreča je zahtevala 9 življenj, 45 potnikov pa je bilo ranjenih

PRAGA, 4. julija. V noči od sobote na nedeljo sta v bližini postaje Benešov trčila skupaj dva vlaka. Udarca je bil tako silovit, da so se nekateri vagoni razbili, drugi pa prevrnili. Po strašni razidi, ki je nastala, so izylekli iz ruševin vagonov 9 mrtvih, 15 nevarno in 30 lažje ranjenih potnikov. Med mrtvimi je tudi en

inozemec.

Nesreča se je zgodila zaradi silne nevihte, ki je nenadoma pokvarila vse signalne naprave, tako da niso več funkcionirale. Mrtiči so bili v nedeljo jutraj prepeljani v benešovsko mrtvašnico, ranjenci pa v bolnišnico. V obeh vlakih so se vozili tudi številni Sokoli in Sokolce.

Zletni dnevi v Pragi

PRAGA, 4. julija. Danes dopoldne sta dospela sem oddelka jugoslovanske in romunske vojske, ki bosta nastopila pri sokolskih slavnostih. Povsod ob Bratislavi do Prage so bili gostje deležni navdušenih pozdravov in splošne pozornosti. Jutri bosta oddelka nastopila v stadionu.

Prav tako danes dopoldne je sprejel predsednik Masaryk v Vladislavovi dvorani zastopnike sokolstva in zavezniških vojsk, ki so mu privedli burne ovacije. Sprejemu so prisostvovali tudi ministri in člani diplomatskega zbora.

KRVAVI IZGREDI V EISENSTADTU.

DUNAJ, 4. julija. Včeraj so priredili narodni socialisti v Eisenstadtu na Gradščanskem velike manifestacije, katerih se je udeležilo tudi 1000 uniformiranih članov rapadnih oddelkov. Zaradi nekakega napisa pred tajništvom socialne demokratske stranke so pa nastali nemiri, pri katerih je bilo več oseb ranjenih. Med ranjenci sta tudi deželni podglavar in podravnatelj orožništva. Policija je zaprla 30 hitlerjevcev in socialističnih demokratov.

Nemčija je odklonila

Nemčija ne sprejme predloga velesil, pripravljena pa je plačati dve milijardi mark

LOZANA, 4. julija. Nemška delegacija je obvestila sinoči predsednika reparacijske konference Macdonalda, da novega predloga zaveznikov nikakor ne more sprejeti, ker bi plačevanje odkupnine spravilo Nemčijo v še večje gospodarske težkoče in ker absolutno noče postati dolžnica Amerike.

Nemški odklonilni predlog ni v konferenčnih krogih nikogar presenetil, presenetila pa je izjava, da je Nemčija pripravljena vseeno plačati dve milijardi mark, toda šele čez pet let in v desetih ali petnajstih anuitetah. Zaradi težkega gospodarskega položaja pa Nemčija ne more dati garancij, kakršne je zahteval predlog velesil. Prav tako odklanja vsako zvezo med reparacijami in vojnimi dolgovi, ker je svoje račune z Ameriko že davno zaključila.

Nemška ponudba, da plača, četudi šele čez pet let in v obrokih dve milijardi mark, je napravila na delegate velesil ugoden utis. Pričakuje se, da bo vzela to ponudbo tudi Francija za podlago nadaljnih pogajanj.

Albanski upor proti Italijanom

Albanski nacionalisti ustrelili italijanskega fašista in oba voditelja preiskovalne komisije

KOTOR, 4. julija. Po vesteh iz Albanije je tamošnje prebivalstvo vedno bolj nezadovoljno z italijanskim gospodstvom in se odločno upira zavojevanju dežele. V vasi Babici v valonskem okrožju sta bila te dni ubita dva italijanska fašista, ki ju je prebivalstvo zelo mrzilo. Ta umor je v italijanskih uradnih krogih izzval veliko ogorčenje. Italijani zahtevajo zadoščenje za umor fašistov ter uvedbo stroge preiskave. Albanska vlada je že morala ugoditi tej italijanski zahtevi. Imenovan je bil italijanski častnik, ki naj bi

vodil preiskavo neposredno v Babici. Mlad albanski častnik mu je bil prideljen za tolmača. Ko se je pa komisija peljala proti Babici, jo je iz zasede napadla skupina albanskih nacionalistov. Častnika sta bila ujeta in na mestu ustreljena, dočim so avtomobil polili z bencinom in zažgali. Napadalcí so pobegnili v gore.

Zaradi novega incidenta so Italijani še bolj ogorčeni, dočim zavzema mržnja Albanec vedno večji obseg, tako da se je bati spopadov z albanskimi nacionalisti.

Nov francoski podunavski načrt

Velesile naj dovole preferenčne carine za žito podunavskih držav, podunavske države pa iste ugodnosti industriji velesil

PARIZ, 4. julija. »Journal« objavlja nov zanimiv načrt o sanaciji Podunavja, katerega je francoska delegacija izročila včeraj reparacijski konferenci v Lozani. Vsi preostanki žita podunavskih držav bi se po tem načrtu prodali po določenem letnem kontingentu velesilam, ki bi za odkup določile posebne preferenčne carine. Na drugi strani pa bi se podunavske države obvezale,

da dovole enake preferenčne carine velesilam za uvoz njihovih industrijskih izdelkov.

Nemčija je ta novi načrt sprejela brez vsake rezerve, Italija je napovedala neke korekture, dočim je Anglija izjavila, da bi njeni dominioni energično protestirali, če bi se žito iz Podunavja uvažalo v Anglijo po preferenčnih carinah in tako konkuriralo z njihovim.

Nova ognjeniška katastrofa v Andih

Ognjeniki zopet bruhajo — Potres v Mendози — Prebivalstvo beži

VALPARAISO, 4. julija. Vulkan v Andih, ki so povzročili letos že ogromno škodo, so pričeli zopet bruhati lavo in pepel. Viharji, ki divjajo v ognjeniškem ozemlju, raznašajo dim in pepel daleč po pokrajinah Čila in Argentine. Mesti Valparaiso in Santiago de Chile sta zaviti v ogromne oblake dima. Iz mesta Peruho je zbežalo vse prebivalstvo. V Mendози v zahodni Argentini se je v soboto pri-

družil katastrofi še potres, ki je že od zadnjih težko prizadeto mesto še bolj opustošil. Več hiš se je podrlo, nekaj prebivalcev je bilo ubitih, še več pa ranjenih.

BUENOS AIRES, 4. julija. Izbruh ognjenikov v Andih postajajo vedno močnejši. Ognjeniški pepel pada po vsej zahodni Argentini in prekriva polja, mesta in vasi. Ponekod je popolnoma temno.

PONESREČENA REVOLUCIJA V PERUJU.

PARIZ, 4. julija. V južnoameriški republiki Peru je izbruhnila revolucija, katero pa je vlada s silo zatrla. Proglašeno je obsedno stanje.

NOVI NEMIRI V BOMBAYU.

BOMBAY, 4. julija. V soboto in v nedeljo so se tu zopet spopadli hindi in muslimani. Policija je morala proti razbesneli množici nastopiti z orožjem. Pri tem je bilo 10 oseb mrtvih, okoli 200 pa ranjenih.

Ko se začno cevi poapnjevati, deluje uporaba naravnega »Franz Josefove« grenčice za redno izpraznjenje črevesa in zmanjša visok naval krvi. Mojstri zdravniške vede priporočajo pri starostnih pojavih različne vrste »Franz Josefove« grenčice, ker odpravi zastajanje v želodnem črevesnem kanalu in leno prebavljanje ter omili dražljivost živcev. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Spominjajte se CMD

Kakor živi mladenič v bodočnosti,
tako živi mož s preteklostjo: se-
danjosti ne ve nobeden prav živeti

GRILLPARZER

NAŠIM NAROČNIKOM!

Cenjene naročnike opozarjamo, da so bile priložene »Večernikovi« izdaji, dne 30. junija, položnice. Vse one naročnike, ki jim je naročina potekla, najljubneje prosimo, da isto obnove. Naročniki, ki so doslej plačevali naročnino za pol ali četrt leta naprej, naj ob nastopu drugega polletja blagovolijo obdržati to lepo navado, ker tako upravi lista zelo olajšajo delo in ji prihranijo tudi mnogo stroškov.

Z novim polletjem vabimo na naročbo »Večernika«, ki stane mesečno samo 10 Din.

Uprava »VEČERNIKA«.

Mestni župan na dopustu.

Z današnjim dnem je nastopil štirinajstdnevni dopust mestni župan g. dr. Franjo Lipold. V tem času ga zastopa mestni podžupan g. Rudolf Golouh.

Nov poveljnik orožniške čete.

Orožniški major Svetozar Gezovac, doslej pri savskem orožniškem polku, je imenovan za poveljnika mariborske orožniške čete.

Nočna lekarniška služba.

Nočno lekarniško službo ima ta teden Savostova lekarna »Pri Magdalenici« na Kralja Petra trgu.

Mestno kopaljšče

se bo jutri 5. julija zopet odprlo.

Poroka.

Poročil se je g. Francišek Weingerl, kovač delavnice drž. železnic z gđ. Marico Spaningerjevo iz Radvanja. Bilo srečno!

Iz carinske službe.

K zagrebški carinarnici je premeščen carinik Hugon Kuderna, doslej pri tukajšnji glavni carinarni.

Iz šolske službe.

Za profesorja na ptujski gimnaziji je imenovan g. Rajko Kadunc, doslej suplent.

Smrtna kosa.

Pretekli teden so umrli v Mariboru: Matija Rekelj, železniški nadsprevednik v pokoju, star 73 let; Anton Ploč, vrtnar, 50 let; Ivan Lešnik, občinski delavec, 56 let; Albert Vedernjak, inženir, 47 let; Marija Goleževa, vdova, 58 let; Marija Pezkovškova, zasebnica; France Škrabel, krojaški mojster, 57 let; Ana Zelenkova, prevžitkarica, 68 let in Ivan Polanec, sin viničarke, star 2 leti. N. p. v m.!

Druga žrtev Drave.

Preteklo soboto zvečer se je podal vajenec mizarskega mojstra Volčiča, Anton Vollmaier, na Pristan ob Dravi. Skočil je v deročo reko in zaplaval do sredine struge, kjer ga je najbrže popadel krč. Nesrečnež je jel klicati na pomoč, preden pa so mu mogli pomagati, je že izgubil v deročih valovih. Ves trud in napor reševalcev, ki so prihiteli na kraj nesreče, je bil zaman. Smrtno ponesrečen mladenič je bil zelo priden vajenec in star šele 18 let. Težko prizadetim staršem naše sožalje!

Jubilej mariborske pekovske zadruge.

Včeraj je praznovala mariborska pekovska zadruga 25letnico svojega obstoja. Ob tej priliki je bilo v Gambinovi dvorani slavnostno zborovanje, katerega so se udeležili zastopniki zbornice TOI, zastopniki mestne občine in razni predstavniki gospodarskih institucij.

Posestno gibanje.

Tekstilna tvornica »Teksta« d. d. na Tezmem je prodala svoje posestvo v Framu Jugoslovenski banki v Zagrebu za 400.000 Din.

Olepševalno in tujskoprometno društvo Maribor

je na splošno željo občinstva prepustilo lokale prejšnje kavarne »Park« ravnateljstvu Velike kavarne in restavracije za otvoritev podružnice. Otvoritev te podružnice bo 9. julija. Sklep Olepševalnega in tujskoprometnega društva moramo v interesu tujskega prometa živahno pozdraviti.

Plesni turnir v Veliki kavarni in kavarni Park

od 9. julija do 15. avgusta. Tri dragocene nagrade za dame, tri za gospode. Turnirski načrt se dobi v Veliki kavarni in v kavarni Park.

Nova vlada kraljevine Jugoslavije

Demisija kabineta dr. Voje Marinkovića — Lista ministrov kabineta dr. Milana Srškića

Ministrski predsednik in zunanji minister dr. Voja Marinković, kije kakor znano že delj časa bolehen, je iz zdravstvenih razlogov podal ostavko na svoji mesti v kabinetu. Po parlamentarnih običajih je ob enem podala demisijo celokupna vlada.

Kralj je demisijo sprejel in v soboto zjutraj poveril sestavo nove vlade dosedanjemu notranjemu ministru dr. Milanu Srškiću. Zvečer ob 20.15 je bila nova vlada že zaprisežena. Sestavljena je takole:

predsednik ministrskega sveta: dr. Milan Srškić, min. na razp. in nar. p.; minister brez portfelja: dr. Albert Kramer, minister na razp. in narodni p.; minister za socialno politiko in nar. zd.: Ivan Pucelj, min. na r. in n. p.; minister brez portfelja: dr. Hamdžija Karamehmedović, s. in bivši m.; minister za prosveto: dr. Dragutin Kojić, min. na razp. in nar. poslanec; minister pravde: dr. Ilja Šumenković, minister na raz. in narodni posl.; minister za promet: inž. Lazar Radivojević, minister na raz. in nar. p.; minister za kmetijstvo: Juraj Demetrović, minister na razp. in nar. p.; minister za vojsko in mornarico: armijski general D. Stojanović, m. na r.; minister za finance: dr. Milorad Djordjević, minister na razpoloženju; minister za telesno vzgojo: dr. Dragan Kraljević, min. na raz. in nar. p.; minister za gradbe: dr. Stjepan Srkulj, minister na razpoloženju; minister za šume in rudnike: Viktor Pogačnik, minister na razp. in nar. p.; minister za zunanje zadeve: Bogoljub Jeftić, minister dvora; minister za notranje zadeve: Živojin Lazić, ban vardarske banovine; minister za trgovino in industrijo: Ivan Mohorič, narodni poslanec.

Resorna ministrstva so, kakor kaže sestava nove vlade, z malimi izjemami ostala v rokah dosedanjih ministrov. Minister dr. Kramer je izročil trgovniško ministrstvo svojemu dosedanjemu pomočniku Ivanu Mohoriću, da se bo lahko še v večji meri posvetil splošnim državnim poslom. Iz enakega razloga je zapustil svoj resor tudi minister Boža Maksimović; obema bodo poverjene posebne agende ministrskega sveta. Novi kabinet predstavlja politično ojačeno vlado, ki se bo s podvojeno energijo posvetila reševanju političnih in ekonomskih problemov.

Okrožne strelske tekme

Velika manifestacija patriotičnega sporta

Okrožna strelska družina je priredila včeraj skupaj s Slovenskim lovskim društvom na vojaškem strelišču v Radvanju strelsko tekmovanje, ki je trajalo ves dan in se zaključilo z veselico v kavarni »Park«.

Vsa javnost je spremljala prireditve z velikim zanimanjem. Zlasti mnogo pozornosti so pa posvečale oblasti, posebno mestna občina mariborska, ki je poklonila strelcem krasen pokal, prehodno darilo za najboljšo strelsko družino. Strelskim tekmam so prisostvovali visoki civilni in vojaški funkcionarji. Na strelišču so bili navzoči: okrajna glavarja g. dr. Ipavc in g. Makar, policijski nadsvetnik g. Grženič, poveljnik mesta brigadni general g. Hadžić in drugi.

Tekmovalo je nad 400 strelcev in lovcov, in sicer večinoma iz Maribora, Slovenskih goric in z Dravskega polja.

Najboljši rezultati so bili naslednji:

Meddružinska tarča: za pokal mariborske mestne občine:

1. Strelska družina Svečina 293 točk.
2. Strelska družina Sv. Jurij 256 točk.
3. Strelska družina Sv. Marjeta ob Pesnici 151 točk;
4. Strelska družina Skoke 151 točk;
5. Strelska družina Sv. Marjeta na Drav. polju 138 točk.

Splošna tarča »Drava«.

1. Alojz Mehor, (Sv. Jurij)
2. Jože Finžgar, (Podova)
3. Ivan Dreisiebner, (Svečina)
4. Ivan Vogrin, (Svečina)
5. Alojz Marko, (Sv. Marjeta)
6. Janez Lekan, (Sv. Marjeta)
7. Letošek, (Skoke)
8. Franjo Lavrenčič, (Svečina)
9. Franjo Zupanc, (Sv. Marjeta na D. p.)
10. Franc Vrezna, (Stoke).

Zmagovalna tarča »Triglav«.

1. Dušan Hinič 247 točk.
2. kapetan A. Grabrič 220 točk.
3. profesor Cestnik 208 točk.
4. Jos. Moravec 147 točk.
5. kapetan M. Jančičkovič 136 točk.
6. Slavko Reja 135 točk.
7. kapetan Ristovič 135 točk.
8. Stanko Trčel (Svečina) 126 točk.
9. Ivan Magdalenc (Podova) 74 točk.
10. I. Šantl (Svečina) 66 točk.
11. Franc Klinc (Dobrovec) 64 točk.
12. Ivan Blažič (Podova) 60 točk.

Malokalibrska tarča »Pohorje«

1. polkovnik Božidar Putnikovič 220 t.
2. podpolkovnik Marko Stanišič 210 točk.
3. kapetan A. Grabrič 209 točk.
4. kapetan Milan Jančičkovič 177 točk.
5. okrajni sodnik Pureber 146 točk.

Malokalibrska tarča »Sava«.

1. Josip Moravec 86 točk.
2. inž. Sotošek 79 točk.
3. podporočnik Čuruvija 78 točk.
4. okr. sodnik Pureber 66 točk.

Lovsko streljanje.

Krogla, Seniorji: 1. Starešina (Cirkovci), Juniorji: 1. gospa Robičeva 44 točk. 2. R. Janežič 34 točk. 3. inž. Černe 24 točk.

Malokalibrska: 1. prof. Cestnik, 2. Vukmanič, 3. R. Janežič.

Zrno, Kategorija gostov: 1. Jakil (Karlovac) 128 točk, 2. Gorup (Zagreb) 111 točk. Kategorija mojstrov: 1. W. Wregg 131 točk, 2. Sparovitz 128 točk, 3. dr. Robič 127 točk. Kateg. seniorjev: 1. Starešina 76 točk, 2. Vukmanič 70 točk, 3. Wögerer 70 točk, 4. Sprager 64 točk. Kategorija juniorjev: 1. Stergar, 2. T. Janežič, 3. Maks Jančer, 4. Hausmaninger, 5. inž. Černe, 6. gospa Robičeva.

Vodstvo tekme strelskih družin so tvorili gg. polk. Putnikovič, Perhavec, podpolk. Jovanović, Petelin, Reja in Terčelj; vodstvo lovskega streljanja pa je bilo v rokah gg. rayn. Baltavzerja, prof. Šaupca, Spragerja, prof. Cotiča, Janežiča, Vukmaniča in inž. Černeta.

Po tekmovanju je bila v kavarni »Park« razdelitev nagrad. V imenu strelske družine Maribor je polkovnik g. Putnikovič izročil posameznim zmagovalcem krasna darila. V svojem govoru je naglasil, da bo delo strelskih družin zaključeno šele takrat, ko bo za slehernim grmom in za slehernim kamnom strelec z zanesljivim očesom in dobro roko. V Sloveniji so najugodnejša tla za uspešen razvoj strelskega sporta, ker so mu utrle pot že lovske organizacije. Končno se je pa zahvalil vsem dariteljem prekrasnih daril, zlasti županu mariborske mestne občine g. dr. Lipoldu za dragocen pokal.

Nato se je razvila velika ljudska veselica, ki je trajala pozno v noč in tako zaključila to lepo strelsko slavlje. Na veselici je igrala vojaška godba, pel pa je moški zbor »Drave«.

Krst Ribniške koče

Naši planinci se mrzlično pripravljajo na to pomembno planinsko slavnost, ki bo v nedeljo 10. julija na Ribniškem sedlu. Spored slavnosti: planinska maša, pozdrav in nagovor, po nagovoru krst in blagoslovitev. Po oficijelnem delu bo pri koči prosta zabava in pravo planinsko rajanje. SPD podružnica Maribor pričakuje, da se zbere na ta dan na Ribniškem sedlu čim impozantnejše število planincev in prijateljev naših planin.

Kovinarska zadruga

poziva svoje članstvo, da se udeleži pogreba Mirka Cutiča, ki bo jutri v torek ob 16. uri na pobjezkem pokopališču.

Nezgode.

Delavka Tinka Lah iz Dragočeve pri Sv. Marjeti ob Pesnici je padla v štiri metre globok jarek tako nesrečno, da si je zlomila levo ključnico. Spraviti so jo morali v tukajšnjo bolnišnico. Tja so pripeljali tudi že priletnega posestnika Jurija Kobana iz Zgornje Poiskave, ki si je pri padcu z voza hudo poškodoval desno nogo. Na državnem mostu pa se je včeraj zgrudila starka Ana Kropova. Z rešilnim avtom so jo prepeljali v bolnišnico.

Dobrodelna tombola.

Na včerajšnji tomboli tukajšnjega Gasilnega in reševalnega društva je imel največ sreče ključavničar France Müller, ki je zadel prvo tombolo 4000 Din. Drugo tombolo »Singerjev« šivalni stroj je zadel hčerka poštnega uradnika Elza Klavara; moško kolo je dobila Angela Zehnčeva, voz drv Slavica Karničnikova, otomano Julka Lešnik, jedilni pribor je zadel Avgust Kotnik, podlata Amalija Frasova, čašice za liker pa Gretica Weitzerjeva.

Lepa prireditve.

Včeraj popoldne je priredilo pevsko društvo »Jadrana« vrtno veselico pri Renčlju na Pobrežju. Združena pevka zbor »Jadrana« in »Nanos« sta zapela ob spremljevanju »Lira« več narodnih in umetnih pesmi. Udeležba je bila zadovoljiva in je prišel vskdo na svoj račun.

Zahvala.

Okrožna in krajevna strelska družina v Mariboru se iskreno zahvaljuje vsem, ki so ji o priliki včerajšnjih tekem poklonili lepa darila in vsem, ki so obiskali njeno prireditve v kavarni »Park«. Vsem še enkrat: hvala!

Nova devizna naredba.

Narodna banka kraljevine Jugoslavije je na novo uredila poslovanje z devizami in pooblastila na področju njene mariborske podružnice za to le podružnico Ljubljanske kreditne banke in podružnico Udružene banke. Nakup in prodajo deviz, nakazila potom obstoječih klirinogov in dinarska nakazila v korist inozemcev, se morajo vršiti le pri teh dveh zavodih.

Službeni list

Dravske banovine objavlja v letošnji 52. številki: izpremembe in dopolnitve uredbe o draginskih dokladah državnih upokojencev, odločbo o izpremembah in dopolnitvah uvozne in izvozne tarife, dopolnitev pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami glede zavarovanja valute, navodila za izvrševanje obveznega zavarovanja po pogodbi z »Evropsko delniško družbo za zavarovanje blaga in potniške prtljage v Beogradu«, nadalje popravek v finančnem zakonu za leto 1932—33, objave banke uprave o pobiranju občinskih trošarin v letošnjem letu in izpremembe v staležu banovinskih uslužbencev na področju Dravske banovine.

»Mama, papa se je zopet napil«

V nedeljo 10. t. m. krst Ribniške koče!

Zdravljenje v fizikalnem zdravilišču OUZD.

Ekspozitura OUZD v Mariboru razglašča, da je njeno fizikalno zdravilišče v novi palači nasproti Okrožnemu sodišču dostopno vsem privatnikom, torej tudi nečlanom urada. Cene posameznih procedur se gibljejo med 20 in 40 Din. Zdravniško preiskavo se plača samo enkrat in sicer pri prvi ordinaciji v znesku 40 Din. 20% popust na normalne cene uživajo člani naslednjih društev: Podporno društvo finančnih in drugih uslužbencev, Trgovsko boln. in podporno društvo, Bolniška blagajna Merkur, Pokojninski zavod za nameščence, Zdravniška zbornica in Oblastna uprava, humanitarnih fondov ter Akademsko bolniška blagajna univerze.

Zdravnik zdravilišča ordinira za privatnike vsak dan, izvemši pondeljke od 8. do 10. ure, posamezne procedure pa se vrše v istih dnevih pod zdravniškim, odnosno strokovnim nadzorstvom od 8. do 12. ure, in od 14. do 18. ure.

V fizikalnem zdravilišču, ki je opremljeno z najmodernejšimi medicinskimi napravami, se lahko zdravijo vsi bolniki v rekonvalescenci po prestanih težkih boleznih, operacijah, pri pomanjkljivem delovanju krvotvornih organov in presnavljanja, boleznih živčevja, nevralgijah, spazmih, nevrozi srca, nevrasteniji, hysteriji, kroničnih srčnih napakah, ženskih boleznih (vnetje in anomalije menstruacije), revmatičnih obolenjih mišic in sklepov, klorozii in anemiji, kroničnih kataris sluznic, kožnih boleznih, rahitisi, skrofulozi, kroničnih vnetjih, epilacijah itd., akroparestezijah in drugih arterijsko-sklerotičnih komplikacijah, razgibanju okorelih sklepov po vnetjih in operacijah ter kroničnih zarastlinah pleure, emfizemih itd.

Zdravilišče je odprto za moške ob torkih, četrtkih in sobotah, za ženske ob sredah, petkih cel dan in nedeljah dop.

Istotako je dostopno tudi čistilno kopalnišče vsej javnosti. Kadne in pršne kopeli so odprte izvemši pondeljka radi čiščenja vsak delavnik od 8. do 19. ure, ob nedeljah in praznikih od 8. do 12. ure. Obiskovalci uživajo znižane cene ob torkih, sredah in četrtkih dopoldne, ko stane pršna kopel 4 Din, kadna 8 Din s perilom in milom. Člani zgoraj navedenih društev pa uživajo tudi v čistilnem kopalnišču iste ugodnosti, kakor člani urada. Kopalniščna blagajna se zapre pol ure pred zaključkom.

Zahvala.

Prijatelj in dobrotnik mladine, splošno priljubljeni zdravnik, ki noče biti imenovan, je daroval deški počitniški koloniji PRK zaborj peciva, malinovca in čokolade, za kar se mu vodstvo najtopleje zahvaljuje.

Šola in srčna kultura

Ob sklepu šolskega leta — Prepad med šolo in mladino

Ob sklepu šolskega leta. — Prepad med šolo in mladino. — Resolucija mariborskega učiteljstva.

Zaprta so se vrata naših učilnic na veliko veselje naše mladine. Vsaj za dva meseca bo prosta, svobodna... »Prečudna je naša mladina!« poreče morda kdo, toda — neizpodbitna resnica je, da je šola v današnji obliki neprijateljica mlade generacije. Eden najboljših mladih pesnikov **Miran Jarc** obtožuje v letošnjih »Kresnicah« šolo v odstavku svojih spominov: »Prvi strahotni sovražnik, ki je nasilno posegel v moje življenje, je bila šola. Nič ni pomagalo, čeprav sem s trojno lažjo utekel že prvo uro iz jetnišnice s temnozelenimi klopami, pošastno tablo in z mrtvaško preplašenimi mamilimi jetniki, ki jim je kri zastajala v grobni tišini odrevenele pozornosti — nič ni pomagal beg, moral sem se vrniti nazaj in poslej mi je ostala za večne čase šola simbol nečesa mračnega, grdega, ubijajočega.«

Tudi **Cankarju** se je šola z vsem svojim ustrojem tako zastudila, da ji ne posveča lepih besed.

Ankete, ki jih časopisje prigodno vrši ob koncu šolskega leta, po večini kažejo, da je kljub dobrim uspehom — **prepad med šolo in gojenci globok** prav tako kot za časa Cankarja. In vendar toliko »reformiramo« od osnove tja do srednje šole

Kje so vzroki te disharmonije?

Univ. prof. pedagogike **dr. Ozvald** v Ljubljani priznava v svoji »Kulturni pedagogiki« »prepad« v mladinskem vzgojstvu in si ga tolmači povsem naravno: »Neposreden stik dveh duš, vzgojevalčeve in gojenčeve, je v današnji šoli nemogoč, že zavoljo tega, ker šola čedalje bolj postaja »tovarna izobrazbe«, od katere se zahteva — ne »multum« (manj po vnanjem obsegu, pa zato nekaj globljega), temveč »multa«, to je: v širino usmerjene in na vatel povprečno ukrojene »Massenleistung«. Sicer pa glavna ovira intenzivni šolski vzgoji prihaja od tod, da je šola v jedru svojega bistva — enostranska: normalno se obrača v prvi vrsti do intelekta, ki si ga prizadeva s premišljenim ukom oblikovati. Ji to štetiti v zlo, ji oponašati »učilnico«, se pravi, piskru očitat, da je črn.«

V bistvu šolskega »obrata« je torej, da se učenec in dijak nekaj naučita, saj se uspeh tega učenja pokaže tudi nato v spričevalu, ki je danes odločilno za njuno bodočnost!

In vendar so danes ljudje, ki zahtevajo od šole, da napravi učenca velikega, globokega, plemenitega, olikanega, značajnega!

Če se vzgojitelju to ne posreči, so očitki brezmejni, češ — srčna kultura

propada, mladina je danes neolikana, izprijena, divjaška... Oj, ta šola!

»Kako bodočnost nam kovala bode — mladina športa, šimija, fokstroti?« se strahoma vprašuje pesnik **A. Gradnik**.

Tudi naša podeželska mladina, ki se zgolj udeležuje kriminalno, dela zgojiteljem skrbi. Marsikdo meče krivdo na šolo in učiteljstvo.

Prve povojne okrajne učiteljske konference, ki so bile te dni v Mariboru za Maribor mesto, levi in desni breg, za okraj Sv. Lenart in Slov. Bistrico, so si nadele nalogo, da razmotrivajo v posebnih referatih o vzgoji srčne kulture današnje mladine. Referenti in koreferenti so vsestransko razkrili težkoče današnje dobe, ki tava daleč od srčne kulture na vseh področjih. Klic po srčni kulturi je postal klic vpjočega v puščavi. Saj si je celo letošnji svetovni kongres lige za mednarodno vzgojo v Nizzi moral nadeiti nalogo, da točno premotri možnosti vzgoje z izpreminjajočo se človeško družbo. Če otroka smatramo za produkt življenjskega sistema in ne kot izolirano bitje, nam vpliv otrokovega okolja docela iz drugih vidikov stopa v osredje. Priznati pa moramo, da so vplivi otrokove okolice na otroka danes večji in negativnejši kot kdaj poprej: razpad rodbine, slabo tovarištvo, cesta, »šund«, gledališče, kino, izložbe in sto drugih »vzgojnih« faktorjev.

Pri najboljši šolski vzgoji ne more biti uspeh danes takšen, kakršnega si želijo učitelji in starši. Mladina je danes takšna, kot je postala v svojem okolju. Ako v okolju ni srčne kulture, je tudi šola dati ne more.

Naravnost tragična je ugotovitev, da

so vzgojitelji dandanes podobni zdravniku, ki mnogo govori o zdravju, ki zdravi morda znake te ali one bolezni, a kali bolezni zdraviti ne more...

Kajti kdo izmed vzgojiteljev more posegati v razrvane razmere v družinah, v gospodarske težkoče, v pomanjkanje širših gospodarskih plasti itd.? In baš tu so vzroki današnje usmerjenosti mladine. Nad močjo današnje šole je torej vzgojiti značaje, popolne v smislu srčne kulture!

Mnogo sicer danes šola lahko stori v smeri izobrazbe, odločno pa zavrača krivdo na »privzgojitvi« neznačajnosti, surovosti in neolikani mladine!

Pedagoški optimizem še vedno tli v učiteljstvu, ki se skuša prilagoditi spremenjeni duhovni strukturi sodobnosti in hoče storiti vse, kar je v njegovih močeh, da bo bodočnost naroda in države srečna in vredna posameznih svetlih vzgledov iz naše preteklosti.

Tej veri pa bi morala posvečati svojo skrb tudi druga področja, kot pravi **resolucija**:

»Učiteljstvo osnovnih šol je, zbrano na svoji I. uradni učit. konferenci, premotrilo položaj vzgojstva v današnji kritični dobi. Ugotavlja, da so današnje razmere med narodom tako razrvane, da so pritožbe o pomanjkanju srčne kulture upravičene. Nikdar in nikoli pa ne more krivda zanje pti na učiteljstvo, ki kljub težkim časom vztrajno vrši svojo vzgojiteljsko nalogo, kakor jo je v duhu srčne kulture vršilo z največjim optimizmom vedno. Izkušstva pa kažejo, da so težke psihoje krivi ekonomski motivi, ki pretresajo ves svet. Napram takim zunanjim vplivom pa je učiteljstvo samo brez moči, in bi klic po srčni kulturi moral biti predmet razprav tudi drugih merodajnih faktorjev človeške družbe!

Sokolstvo

Sokolsko društvo Pragersko priredi 10. tega meseca javno tombolo z nad 100 lepimi dobitki. Tombola bo na dvorišču brata Muleja nasproti kolodvoru s pričetkom ob 15. uri. Tablice se prodajajo po 2.— Din. Ker je čisti dobiček namenjen za nakup telovadnega prostora, so vabljeni vsi prijatelji Sokola.

Sport

ISSK Maribor: SK Slavija (Varaždin) 2:2 (1:1).

Mariborski prvak je včeraj gostoval v Varaždinu, kjer je odigral proti tamkajšnji SK Slaviji prijateljsko tekmo, ki je končala neodločno 2:2.

SK Železničar.

V torek 5. tm. ob 17.30 strogo obvezen trening prvega in rezervnega moštva. — Načelnik.

Dva Chaplinčka

To sta sinčka filmskega igrarica Charlja Chaplina, Sidney in Charlie, ki hočeta postati tudi tako slavna kakor oče. Nastopila bosta v prihodnjih letih v petih filmih.

V mestu belih slonov

V Stamu, pa naše »državi svobodnih«, je te dni izbruhnila revolucija, ki je iz absolutistične napravila ustavno monarhijo. Podajamo v naslednjem slikovit opis siamske prestolnice Bangkok.

Počasi polzi ladja po plitvi vodi siamskega zaliva. Na obeh straneh široke reke stojijo kokosove in druge palme s sadovi, opicami in ptiči. Nekatere ptice so čisto rdeče, čisto zelene, čisto rumene, nekatere celo čisto bele kakor rajске ptice. Kmalu se prikaže v reki zelen otok, h kateremu hiti naša ladja, kot bi hotela tam obiti. Toda zeleni otok se brez čuma razgane, ker obstoja samo iz tisočev vodnih hijacint. Zdej se odmaknejo palmovi gozdovi in prikažejo se širna riževa polja. Skoz močvirje pokrajine gre prekop, ki vodi našo ladjo naravnost v Bangkok.

Siam je riž in voda: poleti kali riž na poljih, potem pride deževna doba in spremenijo polja v jezera. Dvajset vrst riža sejejo in žanjejo v Siamu, kakor pred dvetisoč leti, in riž prehranjuje vse otroke te dežele. Voda pa je drugo njeno bogastvo, po kanalih in kanalčkih prodira v deželo kakor v gobo in spreminja deželo v neizmerno jezero, na katerega skrajnih bregovih na zahodu in vzhodu stojijo dragozdi, na severu pa gore. Danes je voda edina prometna cesta v tej deželi brez

potov, toda v dveh letih bo dogotovljena železniška proga, ki bo vezala Siam na zapadu z Birmo, na zahodu s Kambodžo. S to železnico nastane nova Azija, ko bo indijski trgovec mogel potovati iz Kalkute preko Rangoona, Bangkoka, Saigona, Hanoja v Hongkong, Sanghaj in Peking...

Leno se zibljejo proti nam nešteta drevesna debla, po katerih spretno skačejo Siamezci, da jim dajejo plovno sme. Ta debla so tisti dragoceni »tek«, les za gradnjo ladij, svetišč in skrinj, ki kljubuje ostrim čeljustim belih mravelj. Siameški »tek« je zdaj, ko so Angleži preveč izsekali birmanse gozdove, postal gospodar na svetovnem lesnem trgu.

Še eno bogastvo te dežele opažamo na nadaljni vožnji: ribolov. Celo kitajsko džunke vozijo odtod ribe na Kitajsko. Ribolov je v vsem budističnem svetu nekaka izjema zapovedi: ne ubijaj živega bitja. Saj budist ribe tudi ne ubije: jo le »vzame iz vode«, in potem sama umre svojo lepo smrt.

Tako plovemo dalje. Ladje vseh vrst in narodnosti vidimo zasidrane povsod. Motorne barke križajo našo pot; nosijo državne barve: belo-modro-rdeče, — to so barve siameške carinske oblasti. Potem se skozi tanko meglico soparnega ozračja pokaže evropska četrt: najvišje se dviga francoska Vnebohodna cerkev s svojima stolpoma, vidimo tam tudi prastaro portugiško cerkev in evropska poslaništva, ki na visokih belih jamborih razvešajo svoje zastave kakor reklamo.

Zadaj blešči bela črta kraljevskega mesta s svojimi marmornimi palačami in zlatimi pagodami.

Zaplovemo v Bangkok kakor v Benetke ali pa v Amsterdam. Voda je tu podlaga siameškega verskega življenja: rojstva, pogrebi, žrvovanje, vse se tu praznuje z vodo, na vodi in v vodi. Ob gotovih praznikih skače ves narod v prazničnih oblačilih v vodo. Zvesti uradniki pijo pred svojim kraljem to umazano reko, da mu dokažejo svojo ljubezen in vdanost.

Mesto obsega tri dele: evropski okraj poslaništev, kraljevsko mesto in kitajsko četrt. Evropski del leži ob vodi, sicer pa nameravajo poslaništva preložiti bolj ven iz mesta, kjer je zrak bolj zdrav, zemljišča cenejša in tudi drugače bolj tiho in mirno.

Sempeng je kitajska četrt v Bangkoku, nekakšen Južni Kitaj izven Kitaja. Vsa pozna Kitajca kot usiljivca in delavca, mršavega na cesti, rejenega v prodajalni, ki drži svoje roke na vseh monopolih, posoja revnim denar za potrebe, bogatim za njihove zabave ki zgodaj vstaja, da z marljivim delom preganja hudobne nočne duhove, ki sovraži vse tujce, a je vsem podložen. Vse večje delo, vsa trgovina v Siamu je v kitajskih rokah. Kitajec zaničuje Siamezca, Siamezec pa smrtno sovraži Kitajca.

Zunaj mesta, na deželi so Siamezci dobri ribiči in kmetje, čeprav so bolj lahke morale in ne preveč brihtni. Danes

morajo vsi delati, nihče ne sme lenariti, ker je dežela vladana izredno strogo.

Ampak po vseh trgovinah visijo cvetlični venci, pisani in dehteči. S temi venci se kitijo vsi oceani od Havaja pa do Tahitija, od Manile pa do Nove Zeelandije. Tudi Siamezci, ki jih kljub svojim oxfordskim princem, aeroplanom in Društvu narodov prištevamo še vedno k Polinezijcem.

Če stopaš po bazarju, nihajo nad tvojo glavo najčudnejše zastave z vsemi mogočimi reklamami v kitajskih črkah, večinoma rdeče, črne in zlate. In tropa trgovcev te obkolja na vsak korak hvaleč svojo robo v čudnih govorica in gestikulacijah.

Noben Evropejec ne hodi tukaj peš ali nosi kako prtljago, če noče, da zaigra svoj ugled. Ta jutrovska resnica se vleče kot rdeča nit skozi vso Azijo in Afriko.

Fantastične so ulice v Bangkoku; kakor maškerade: Malajci z rdečimi turbani, Laočani v dolgih krilih, temni Kambodžanci in Birmanci v rdečih hlačah, mršavi Bengalci in Javanci, komični kakor lutke, se pomikajo med mnogimi ameriški avtomobili bogatih Kitajcev, ki vozijo svoje poslikane in pobeljene babnice na sprehod. Kitajci imajo šestcilindrske limuzine, domača siameška gospoda pa se zadovoljuje še s starimi modeli iz leta 1900.

Enkrat pa zastane vrvenje, vse se zamakne: veličastno prikorakajo po ulici beli kraljevski sloni...

VOHUNI

36
Iz tajnih arhivov.

Leta 1916. sta sklenili Francija in Anglija z Nemčijo pogodbo, da se pošljejo vojaško ne več sposobni vojni ujetniki v Švico, kjer lahko pod ugodnejšimi pogoji, kot pa jih nudi vojno ujetništvo, zopet ukrevajo. V neki bolnici, ki je po tej pogodbi sprejemala francoske častnike, je delovala Hanna Wittig. Med njenimi pacienti je bil tudi Comte de Chilly, ki je težko ranjen padel v nemško ujetništvo. Kot se je to pogosto primerilo, sta se bolničarka in ranjenec zaljubila drug v drugega.

Comte de Chilly je bil končno odpuščen iz bolnice in je dobil dovoljenje naseliti se v Lausanni, kjer se je smel popolnoma svobodno gibati. Bil je vnet narodnjak, in ker mu je bilo brezdelje zoprno, se je prostovoljno ponudil za vohuna v Švici. Čeprav je Hanna Wittig bila nemškega pokolenja, jo je njegovo navdušenje očaralo in je obljubila, da bo svojega zaročenca v vsakem oziru podpirala. Na njegovo prigovarjanje je pusti-

la službo bolničarke in se nastanila v nekem dragem hotelu, katerega so predvsem obiskovali nemški agenti.

Že za nekaj časa so bila njena prizadevanja plačana. Uspelo ji je prisluškovati razgovoru dveh Nemcev, ki sta večkrat omenila uspešno delovanje vohuna »H. 21«. Gospodična Wittig je o tem takoj obvestila svojega zaročenca, ki je takoj stopil v stik s kapetanom Ladouxom od francoskega vohunskega urada.

Kapetan je iz poročila takoj sklepal, da je »H. 21« najbrže vohunka, ki stanuje v Franciji ali pa ji je vsaj dana možnost delj časa prebivati v tej državi. Dal je opazovati Mato Hari, vendar pa ji niso mogli ničesar dokazati, čeprav je bilo nekaj njegovih tovarišev prepričano o njeni krivdi. Drugi pa so bili mnenja, da dobiva nasprotnik tako važno poročilo le radi tega, ker je na delu nadarjena nemška vohunka »Mlle. Docteur«. Ladoux je vabil krivdo na Mato Hari, njegovi predpostavljani pa so takrat premalo uvaževali njegovo mnenje.

Ladoux je odpotoval v Švico, kjer je imel dolg razgovor z de Chillyjem in gospodično Wittig. Pri povratku v Pariz je

vzel Švicarko s seboj in jo nastanil v hotelu, v katerem je stanovala tudi Mato Hari. Dobila je nalog seznaniti se s plesalko in si pridobiti njeno zaupanje. Izgleda, da je gospodična Wittig svojo nalogo popolnoma rešila. Izdajala se je za navadno dekle, katerega je zaslepila ljubezen bogatega francoskega aristokrata, in ki ne ve, kako se takega odličnega moža trajno priklene nase. Zato je milo prosila Mato Hari, naj jo vzame pod svoje okrilje, ko je vendar uživala ljubezen tolikih moških. Gospodična Wittig se je hotela od nje naučiti, kako je treba nastopati v odličnem svetu.

To je laskalo samozavesti slavne plesalke in se je res zavzela za Hanno Wittig. Več tednov sta bili nerazdružljivi prijateljici in sta postajali čedalje bolj zaupni. Mlada učenka v umetnosti ljubezni pa naj si ne bi ustvarila mnenja, da njena učiteljica vodi tako luksurijsko življenje samo zato, ker je kurtizana. Radi tega ji je Mato Hari namignila, da dobiva znatne vsote za svoje delo kot vohunka.

Ladoux je to seveda takoj izvedel in o tem tudi poročal svojim predstojnikom.

Vendar pa tega niso smatrali za zadosten dokaz, da bi Mato Hari zaprl, ker bi prav lahko zanikala neutemeljeno obdolžitev. Razen tega pa bi tudi njeni uplivni prijatelji protestirali proti temu, da nastopijo proti njej le na podlagi podatkov nekega romantično navdahnjenega dekleta. To dekle se je v svoji vni, služiti stvari svojega zaročenca, gotovo dalo zapeljati k pretiravanjem. Francoske oblasti so ubrale srednjo pot in sklenile Mato Hari izgnati.

Če bi bila Mato Hari ta odlok sprejela, bi bilo vse dobro in bi svoje delovanje kot vohunka v kakšni nevtralni deželi lahko nemoteno nadaljevala. Namestu pa, da bi se vdala v usodo, je bojevito izjavila, da ni nikdar kakorkoli nastopila sovražno proti Franciji. Ona ljubi to deželo in ji hoče služiti. Končno se je prostovoljno ponudila francoskemu tajnemu uradu kot vohunka.

Njeno postopanje je iznenadilo Ladoux, ki očitno ni ničesar vedel o njenih odnošajih do ruskega častnika. Kajti samo strah, da Maroffa ne bo nikdar več videla, ako zapusti Francijo, jo je privedel do tega koraka. Hotela je za vsako ceno ostati v Franciji, pa bilo kakor bilo.

Škandal v praški boljši družbi

»Inženir« in njegova dražestna »žena«.

Pred meseci se je pojavil v Pragi eleganten mlad zakonski par, mož se je izdal za inženirja, žena pa je bila navadna ljubka in lepa. Tako sta, ne da bi bil kdo prav vedel kako, nenadoma prišla v sredino družabnega življenja boljših krogov. Pojavljala sta se povsod in povsod sta imela pristop. Za naklonjenost mlade inženirjeve gospe so se moški kar trgali.

Nedavno pa je bilo vse te slave naenkrat konec. Neki arhitekt, ki je često obiskoval mlado lepoticco, je po zadnjem obisku opazil, da mu je izginila listnica z večjo vsoto denarja. Osumil je svojo prijateljico, da mu jo je ukradla in jo prijavil policiji. Toda ko je policija prišla v stanovanje, je bilo že prazno; mlada zakonca sta brez sledu izginila.

In tako se je ugotovilo, da gospod in njegova dama nista bila niti inženir in žena niti poštna človeka, ampak navadna zločinca, ki sta se na ta način sijajno preživljala. »Žena« je zavajala gospe iz družbe in jim kradla denarice, kar so seveda opazili, mislili pa, da so jim jih ukradli žepni tatovi na ulici ali v tramvaju, ali pa so jih izgubili. Na to, da bi jim jih bila izmaknila »dražestna dama«, niti pomislili niso. Medtem pa, ko je »žena« zabavala prijatelje in jim kradla de-

Strašna nesreča na lotrinškem dirkališču

Pri dirkah »Okoli Lotrinškega« se je pripetila huda katastrofa: dirkač Tedaldi je na nekem ovinku izgubil oblast nad svojim vozom; vrglo ga je s proge, in je njegov avto priletel kakor granata med gledalce. Tri ljudi je ubilo, 22 je težko ranjenih, med njimi nesrečni vozač.

da sta bila »inženir in njegova žena« dva brezposelna bivša artista, kam sta izginila, je pa še vedno nerazrešena skrivnost. Policija je doslej ugotovila samo to,

Ameriška justica

V Amerškem mestu Ragleighu je bil že lani obsojen na smrt 19-letni Willie Rector, in sicer radi nekega zločinskega napada. Po odredbi sodišča bi bil moral biti Rector usmrčen na električnem stolu že 2. oktobra lanskega leta, kar se pa ni zgodilo. Sodišče je namreč nanj popolnoma pozabilo, akti so se neke izgubili ali založili. Morda bi bil obsojeni ostal še dolga leta v ječi, da ni napolned zaradi silnih duševnih muk, ko je dan na dan pričakoval smrti, popolnoma zblaznel. Šele tedaj, ko so pazniki spoznali, da je treba z Rectorjem nekaj ukreniti, je sodišče ugotovilo svojo pozabljivost in zopet pričelo iskati izgubljeni akt. Po zakonu je seveda usmritev norca nedopustna, zato bo romal nesrečni mladenič zopet v blaznico. Usmrčen bo šele takrat, če se mu zmedeni um zopet razjasni. Pač sijajen primer ameriške justice!

Nove francoske znamke.

V mesecu maju prihodnjega leta bo izdalo francosko poštno ministrstvo znamke s sliko umorjenega državnega predsednika Paula Doumerja. Te dni pa bo poslala v promet serijo znamk, posvečenih miru med narodi. Filatelisti se že sedaj zanimajo za te nove znamke francoske republike.

Gambrinova dvorana.

Najlepši senčnati vrt, vedno sveže Tscheligijevo pivo, prvovrstna hrana, dnevno koncert. Sprejemajo se abonenti! 2049

Abonente sprejem.

Zajuterk, kosilo in večerja Din 300.— Naslov v upravi »Večernika«. 2115

Pozor kuharice.

Kuharica, starejša in poštna oseba, se takoj sprejme. V poštev pridejo le kuharice, katere so že v gostilniških obratih delale samostojno in opravljale vsa kuhinjska dela. Vse drugo po dogovoru. Naslov pove upravništvo lista. 2079

Prodaj

posteljo, stensko uro in pisalno mizo. Vpraša se Tattenbachova 26 II. 2103

Lepo trisobno stanovanje

z vsemi pritliklami se odda s 15. julijem. Interesenti se izvolijo ogledati, odnosno pisma adresirati na gospo Porekar, Cankarjeva ul. 18. 2086

Oddam trisobno stanovanje

s kuhinjo, solnčno suho, z 1. avgustom boljši, mirni stranki. Betnavska cesta št. 23. 2160

Sobo,

čisto in zračno, s hrano ali brez, išče tovarniška uradnica. Ponudbe na upravo pod »Uradnica«. 2044

Sprejemem gospodično kot sestanovalko in v vsi oskrbo. Naslov v upravi »Večernika«. 2094

Sobo in črkoslikanje,

vedno najnovejši vzorci na razpolago, izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3. za kavarno »Astoria«. 3

Jos. Tichy I Dr.

Konces. elektrotehnično podjetje Maribor, Slovenska ul. 16, tel. 2756, proizvaja elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega b laga po konkurenčni ceni. 1603

Prevežani hribovec

»Leno tele si original s selma Juril. Koliko si dal zanje?« — »I, plačal nisem niti pare več, kakor je gospodar zahteval.« — »No, koliko pa je hotel?« — »Niti pare več, kakor sem mi plačal.«

2027
Veliko izbiro
potnih kovčkov
po najnižih cenah nudi

IV. KRAVOS
ALEKSANDROVA 13

zastopniki se sprejmejo

Sotira
najpreglednejša kartoteka
Soklič, Maribor Tel. 2510

»Dober dan, gospod komisar! Prosim, meni so ukradli denarnico!«

»Moja denarnica ni bila ukradena, pravkar sem jo spet našel!«
»Tako? No, mi pa že imamo tata!«

Naročnikom in čitateljem »Večernika« priporočamo te-le mariborske tvrdke, naše inserente:

Eksportna hiša »Luna«
Maribor, Aleksandrova c. 19

Ivan Pregrad
konfekcija »Trgovski dom«
Maribor, Aleksandrova c. 25

M. Ornik
manufaktura in specialna trgovina
dežnih plačev
Maribor, Koroška cesta št. 9

Anton Paš
modna trgovina
Maribor, Slovenska ulica